

REFERENČNÁ TARIFA

Miloš Poliak¹

1 Úvod

Na oceňovanie výkonov v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave sa do roku 1991 využívala „*Tarifa zahraničnej nákladnej automobilovej dopravy*“. Po cenovej liberalizácii v roku 1990 od roku 1991 je voľná tvorba cien v cestnej nákladnej doprave, čím záväzné tarify stratili platnosť. V krajinách EÚ však tarify v nákladnej doprave aj v súčasnosti nestratili na význame a nachádzajú uplatnenie vo forme referenčných taríf. [1]

V SR v roku 1993 bola z iniciatívy ČESMAD Slovakia vydaná referenčná tarifa na oceňovanie výkonov v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave, ktorá však nenašla širšie uplatnenie v praxi. Na konci roku 1995 bola vydaná nová referenčná tarifa, ktorej cieľom bolo poskytnúť dopravcom, ktorí podnikajú v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave, základnú cenovú orientáciu. Význam referenčná tarifa nemý výlučne iba pre dopravcov, ale aj pre prepravcov, ktorí podnikajú v oblasti medzinárodného obchodu.

Vzhľadom na to, že od roku 1995 do roku 2008 nebola spracovaná v SR nijaká referenčná tarifa, v nasledujúcom príspevku je uvedený postup na jej spracovanie.

2 Analýza nákladov pre zostavenia referenčnej tarify

Referenčná tarifa musí vychádzať z aktuálneho nákladového zaťaženia dopravcu, pričom je potrebné zohľadniť, že nie všetky prepravné relácie majú rovnaké nákladové zaťaženie vyjadrené v Sk/km. Rozdiely vznikajú napr. rozdielnymi sadzbami za spolplatenie infraštruktúry, rozdielnymi cenami pohonných hmôt v jednotlivých krajinách a pod. Z toho dôvodu je pri tvorbe referenčnej tarify potrebné náklady rozdeliť na:

- náklady spoločné pre všetky prepravné relácie,
- náklady osobitné pre jednotlivé prepravné relácie.

Náklady spoločné

Náklady spoločné je možné vypočítať podľa upraveného kalkulačného listu metodického kalkulačného postupu, ktorý obsahuje náklady rovnaké pre každú prepravnú reláciu (tab. 1). Ide o variabilné nákladové položky: oleje, pneumatiky, údržba a opravy, ktoré nezávisia od prepravnej relácie. K nákladom nezávislým od prepravnej relácie patria taktiež fixné náklady, medzi ktoré patria: mzda vodiča, náklady na poistenie, daň z motorových vozidiel, odpis vozidla a réžia.

---

¹ Ing. Miloš Poliak, PhD; Katedra cestnej a mestskej dopravy, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Žilinská univerzita v Žiline; Univerzitná 1; 010 26 Žilina; tel.: 041/513 3531; Milos.Poliak@fpedas.uniza.sk

Tab. 1 Spoločné náklady pre všetky prepravné relácie

Nákladové položky (názov)	Kalkulácia nákladov v Sk/km	Kalkulácia nákladov v Sk/h prestoja
Motorový olej	x	
Prevodový olej	x	
Pneumatiky ťahača	x	
Pneumatiky návesu	x	
Údržba a ošetrovanie	x	
Náklady na opravy	x	
Súčet jednotkových nákladov závislých od km	x	
Mzda osádky vozidla vrátane odvodov	x	y
Náklady na poistenie lieč. nákladov v zahraničí	x	y
Náklady na diaľničnú nálepku v SR	x	y
Náklady na poistenie zodpovednosti za škodu	x	y
Havarijné poistenie návesovej súpravy	x	y
Poistenie zodpovednosti medzinár. cest. dopravcu	x	y
Daň z motorových vozidiel	x	y
Režijné náklady firmy	x	y
Odpis vozidla	x	y
Vykurovanie vozidla	x	y
Súčet jednotkových fixných nákladov	x	y

Rozdielne náklady

Medzi rozdielne náklady, ktoré sú závislé od prepravnej relácie patria:

- náklady na pohonné hmoty,
- náklady za používanie infraštruktúry,
- cestovné náhrady.

Pohonné hmoty

Pri stanovení nákladov na pohonné hmoty je potrebné zohľadňovať okrem ceny pohonných hmôt v jednotlivých krajinách a v rámci členských krajín EÚ aj sadzby dane z pridanej hodnoty taktiež objem palivových nádrží. S narastajúcim objemom palivových nádrží môže dopravca načerpať väčšie množstvo pohonných hmôt v krajinách s nižšou cenou, na druhej strane sa zvyšovaním objemu palivových nádrží klesá užitočná hmotnosť vozidla. V prípade, že uvažujeme v SR ubehnúť po štátnu hranicu 150 km a prepravu uskutočniť do hlavného mesta v konkrétnej krajine, náklady na pohonné hmoty k 16. 4. 2008 sa pohybujú v rozmedzí od 9,79 Sk/km až po 10,96 Sk/km (tab. 2). Tu je potrebné podotknúť, že čím dopravca ide na väčšiu vzdialenosť je vyššia pravdepodobnosť, že bude tranzitovať krajinu s nižšou cenou nafty, čo mu umožňuje znížiť náklady na pohonné hmoty.

Tab. 2 Náklady na čerpanie pohonných hmôt v EÚ [2]

EÚ	Náklady PHM (Sk/km)
Česká republika	10,96
Maďarsko	10,52
Taliansko	9,79
Poľsko	10,35
Nemecko	10,38
Francúzsko	10,91
Veľká Británia	10,08
Belgicko	10,19
Holandsko	10,28
Luxembursko	10,52
Slovinsko	10,03
Dánsko	10,31
Švédsko	10,30
Fínsko	10,27
Estónsko	10,26
Litva	10,26
Lotyšsko	10,30
Rumunsko	10,13
Bulharsko	10,12
Grécko	10,09
Španielsko	10,07
Portugalsko	9,90
Írsko	9,91
Rakúsko	10,85

Náklady za používanie infraštruktúry

Každá prepravná relácia je zaťažená inými nákladmi za používanie infraštruktúry. Aby bolo možné spracovať referenčnú tarifu, je potrebné poznať aj tieto náklady dopravcu. V tab. 3 je spracovaný prehľad nákladov za používanie infraštruktúry pri preprave zo SR (územím sa ubehne 150 km) do hlavného mesta konkrétneho štátu, prepočítané na jednej km celej dĺžky trasy prepravy. Náklady sa pohybujú v širokom intervale od 0,46 Sk/km po 7 Sk/km.

Tab. 3 Náklady na diaľničné poplatky a mýto zo SR (150 km) do hlavného mesta daného štátu [2]

EÚ	Mýto (Sk/km)
Česká republika	2,07
Maďarsko	1,37
Taliansko	2,69
Poľsko	0,46
Nemecko	0,83
Francúzsko	3,96

EÚ	Mýto (Sk/km)
Veľká Británia	5,94
Belgicko	2,76
Holandsko	1,90
Luxembursko	2,39
Slovinsko	1,52
Dánsko	4,14
Švédsko	7,00
Fínsko	5,60
Estónsko	0,28
Litva	0,21
Lotyšsko	0,39
Rumunsko	0,80
Bulharsko	2,24
Grécko	2,10
Španielsko	3,44
Portugalsko	3,23
Írsko	6,15
Rakúsko	0,57

Náklady na cestovné náhrady

Pri stanovení nákladov na cestovné náhrady je potrebné postupovať podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, Opatrenia MF SR č. 625/2007 Z. z., ktorými sa ustanovujú na rok 2006 základné sadzby stravného v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách a podľa Opatrenia MPSVR SR č. 180/2008 Z. z. Zamestnancovi patrí **za** každý kalendárny deň zahraničnej pracovnej cesty stravné v cudzej mene (tab. 4). Stravné v cudzej mene je ustanovené v závislosti od času trvania zahraničnej pracovnej cesty mimo územia Slovenskej republiky v kalendárnom dni.

Tab. 4 Cestovné náhrady pri zahraničnej pracovnej ceste

EÚ	Sadzba
Česká republika	600 CZK
Maďarsko	38 EUR
Taliansko	45 EUR
Poľsko	36 EUR
Nemecko	45 EUR
Francúzsko	45 EUR
Veľká Británia	36 GBP
Belgicko	45 EUR
Holandsko	45 EUR
Luxembursko	50 EUR
Slovinsko	37 EUR
Dánsko	380 DKK

EÚ	Sadzba
Švédsko	455 SEK
Fínsko	50 EUR
Estónsko	40 EUR
Litva	37 EUR
Lotyšsko	37 EUR
Rumunsko	43 EUR
Bulharsko	35 EUR
Grécko	42 EUR
Španielsko	43 EUR
Portugalsko	43 EUR
Írsko	53 EUR
Rakúsko	45 EUR

3 Postup zostavenia referenčnej tarify

Po analýze nákladov je potrebné postupovať nasledovne:

- vypočítať náklady spoločné v Sk/km a v Sk/hod.,
- stanoviť tarifné pásma pre každú prepravnú reláciu,
- pre každé tarifné pásmo konkrétnej prepravnej relácie vypočítať náklady na pohonné hmoty, na poplatky za používanie infraštruktúry a na cestovné náhrady v Sk/km,
- podľa vzťahu:

$$\frac{\text{tarifné pásmo} \cdot (\text{spoloč. náklady} + \text{PHM} + \text{mýto}) + \frac{\text{tarifné pásmo}}{\text{priemerná rýchlosť}} \cdot \text{spoloč. časové náklady}}{\beta} + \text{náklady na cestovné náhrady} = \text{sadzba tarify bez zisku}$$

vypočítať sadzby bez zisku,

- k jednotlivým sadzbám pripočítať zisk.

Tab. 5 Príklad referenčnej tarify pre prepravnú reláciu Holandsko

Tarifné pásmo v km s nákladom do	Náklady za prepravu vozových zásielok v Sk
1300	38 403
1400	41 357
1500	44 311
1600	47 265
1700	50 220

Príklad spracovania referenčnej tarify pre prepravnú reláciu Holandsko je uvedené v tab. 5. V tomto prípade najkratšie tarifné pásmo má vzdialenosť 1300 km, najdlhšie zo SR

1700 km, preto sú sadzby spracované v tomto intervale vzdialeností. Ostatné členské krajiny EÚ sú spracované v [2].

4 Zoznam použitej literatúry

- [1] GNAP, J.: *„Kalkulácia vlastných nákladov a tvorba ceny v cestnej doprave“*, 2. prepracované a doplnené vydanie, vydala ŽU v Žiline, 2002, ISBN 80-7100-958-X
- [2] PEKÁROVÁ, J.: *„Vypracovanie odporúčanej tarify pre objednávateľov výkonov v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave“*, vedúci práce Ing. Miloš Poliak, PhD, ŽU v Žiline, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, 2008
- [3] Opatrenie MF SR č. 625/2007, ktorým sa ustanovujú na rok 2008 základné sadzby stravného v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách

Internetové noviny pre rozvoj
logistiky na Slovensku.
ISSN: 1336-5851